

NB!!! IKKE gyldige før sesongen 2014/2015.

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1. FELLESBESTEMMELSER.....	4
1.1. ARRANGEMENT.....	4
Generelt.....	4
Søknader.....	4
Prøvedokumenter.....	4
Ledelse av prøven.....	4
Overtegning.....	4
Avlysning av prøven.....	5
Godkjenning av prøveresultatene.....	5
1.2. DELTAKELSE.....	5
Hunder.....	5
Helsestatus.....	5
Førere.....	6
Påmelding.....	6
Påmeldingsavgift.....	6
Tilbakebetaling av påmeldingsavgift.....	6
Avvisning.....	6
Utestengelse av hund.....	6
Doping - Kunstig stimulering.....	6
Ansvar.....	6
Deltakerbegrensning.....	6
1.3. DOMMERE.....	7
Oppnevning av dommere.....	7
Dommerplikter.....	7
Opprettholdelse av dommerautorisasjon.....	7
Regodkjenning av dommere.....	7
1.4. DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.....	7
Disiplinære forhold.....	7
Klager.....	7
1.5. DISPENSASJON.....	7
1.6. DOMMERVERVETS ETISKE INNHOLD.....	7
2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT.....	11
3. INSTRUKS FOR PRØVELEDER.....	12
4. KOMMENTARER TIL NKKs FELLESBESTEMMELSER.....	12
4.1 ARRANGEMENT.....	12
4.2 Deltakelse.....	13
Hunder.....	13
Fører.....	13
Utestengelse av hund.....	13
Deltakerbegrensning.....	13
Overtegning.....	13
Unntak.....	14
Avslutte eller avbryte prøvedagen for den enkelte hund.....	14
4.3 Dommere.....	14
4.4 Disiplinærforhold og klager.....	15
5. KLASSEINNDDELING/ULIKE PRØVETYPEN.....	15
5.1 Åpen prøve (ÅP).....	15
5.2 Småhundprøve (SP).....	15
5.3 Eliteprøve (EP).....	15
5.4 Rådyrrenhetsprøve (RR).....	16
6. GJENNOMFØRING AV PRØVEN.....	17
6.1 Generelt for alle prøvetyper (unntatt RR-prøve).....	17

Norsk Kennel Klubbs regler for drivende hunder tilsluttet Norske harehundklubbers forbund
IKKE gyldige før sesongen 2014/2015

6.2 Tidsperiode for avholdelse av prøver	17
6.3 Prøveterreng	17
6.4 Losdyr og begrensninger	17
6.5 Dommerkollegiet	18
6.6 Elever og aspiranter	18
7. BEDØMMELSE OG PREMIERING	18
7.1 Innledende bestemmelser	18
7.2 Konstatering av losdyr	18
7.3 Lostider og lospoeng	19
7.4 Egenskapsbedømmelse	19
Om bedømmelsen	20
Jaktlyst	20
Samarbeid/kontakt	21
Målbruk i fot og tap	21
Arbeid i los og tap	22
Mål	22
7.5 Tilleggspoeng	23
Kondisjon/Styrke	23
Lydighet	23
7.6 Poengberegning og premiering	24
Premiekrav for støvere	24
Premiekrav for beagle/drever	24
7.7 Tilleggsopplysninger	24
7.8 Tilleggsregistreringer	25
7.9 Særlige bestemmelser for EP – bedømmelse	25
8. UTDANNINGSREGLER FOR DOMMERE	25
9. REGLER FOR BRUK AV PEILEUTSTYR	27
10. REGLER FOR DM OG NM	27
10.1 Distriktsmesterskap (DM)	27
10.2 Norgesmesterskap (NM)	28
Rangering	28
11 INTERNASJONAL JAKTPRØVE - CACIT	29
Stikkordregister	30

FORMÅL: Jaktprøvenes formål er å prøve drivende hunder og premiere de egenskaper en vil bygge på i avlsarbeidet for å få frem hunder som er tilpasset vår jakt og jaktkultur.

1. FELLESBESTEMMELSER.

(Gjelder for samtlige prøve kategorier).

1.1. ARRANGEMENT.

Generelt.

Prøven kan arrangeres av Norsk Kennel Klubb (NKK), medlems klubber eller sammenslutninger av disse. Se også ”kommentarer” kap. 4.

Søknader.

Søknad om å avholde prøve skal sendes NKK for godkjenning av Hovedstyret i NKK. Søknaden må inneholde tid og sted for prøven, samt påmeldingsadresse, påmeldingsfrist og kontaktperson. Klubber som ikke overholder søknadsfristen kan ikke forventes å bli gitt dispensasjon. Terminlisten og skriv om søknadsrutiner finnes på www.nkk.no Se også ”kommentarer” kap. 4.

Prøvedokumenter.

Senest 14 dager før prøven avholdes skal oppgave over dommere sendes til NKK slik at NKK kan få oppnevnt sin representant ved prøven.

Uten denne opplysning kan NKK ikke få oppnevnt sin representant, og prøven vil ikke kunne anerkjennes.

Dersom det skal benyttes utenlandske dommere, må oppgave over disse sendes til NKK 4 uker før prøven for klarering. Dersom det kun benyttes utenlandsk dommere må arrangøren sende inn forslag til NKKs representant.

Senest 4 uker etter prøven sender arrangøren til NKK:

- Rapport fra prøvens leder.
- Rapport fra NKKs representant.
- Oppgjørsskjema
- Oppgjør for aktivitetsavgift.

Arrangøren skal ikke sende påmeldingsskjemaer til NKK. Skjemaene skal oppbevares av klubben i minst 1 år etter prøven er avholdt. Dersom skjemaene benyttes som regnskapsbilag, må de oppbevares av klubben slik at kravene i regnskapsloven oppfylles. Se også ”kommentarer” kap. 4.

Ledelse av prøven.

Arrangøren oppnevner prøvens leder som er prøvens høyeste tekniske myndighet. NKK oppnevner sin representant som er prøvens høyeste myndighet hva angår fortolkning av reglene. Prøvens leder og NKKs representant kan ikke være samme person. NKKs representant skal være tilstede alle prøvedager ved ordinære/samlede prøver. NKKs representants myndighet og plikter fremkommer av egen instruks. Eventuelle problemer eller tvilsspørsmål, behandles og avgjøres av den myndighet spørsmålet sorteres under. Prøvens leder og NKKs representant kan når som helst gripe inn hvor de måtte anse dette nødvendig innenfor eget myndighetsområde. På dommerens subjektive skjønn og arbeid kan de imidlertid ikke influere. Dommer, dommerelev eller dommeraspirant kan ikke bedømme hund i eget eie eller føre hund til bedømmelse den dagen de fungerer.

Prøvens funksjonærer skal motta sine instruksjoner fra prøvens leder, og utføre oppgaven på en forsvarlig måte, slik at prøven kan gå etter det fastsatte program. Hundefører skal under prøven følge prøveleder og dommers anvisninger. Ønsker vedkommende å avbryte prøven skal dette meddeles dommer. Se også ”kommentarer” kap. 4.

Overtegning.

Se ”kommentarer” kap.4.

Avlysning av prøven.

Prøvens leder i samråd med NKKs representant kan avlyse, utsette eller avbryte arrangementet dersom forholdene er slik at det er uforsvarlig å gjennomføre prøven.

Reaksjoner mot arrangør ved avlysning/uregelmessigheter:

- Ved avlysning av terminfestet arrangement gis arrangør en advarsel. Man påpeker det ansvar og de forpliktelser som ligger i å søke om offisielle arrangementer og at det forventes at tilsvarende ikke skjer flere ganger. I så tilfelle må arrangør da regne med å bli fratatt retten til å arrangere offisielle arrangementer for en periode.
- Reaksjonene skjer administrativt dersom ikke saken oppfattes å være av graverende art. I så tilfelle legges den først fram for Hovedstyret til vurdering.
- Ved annen gangs avlysning av samme arrangør, legges saken fram for Hovedstyret. Normal reaksjon vil være fratakelse av retten til å arrangere samme type arrangement i et år.
- Ved tredje gangs avlysning av samme arrangør, legges saken fram for Hovedstyret. Normal reaksjon vil være fratakelse av rett til å arrangere terminfestede arrangementer i minst 2 år.

Avlysning av stevner pga. ingen eller så få påmeldte at fellesøvelser ikke kan gjennomføres i henhold til reglene, tas til etterretning, men arrangør må i slike tilfelle uoppfordret sende NKK en detaljert redegjørelse om forholdet og vedlegge tilstrekkelig dokumentasjon på de faktiske forhold. Inviterte dommere og evt. påmeldte deltakere må varsles om det inntrufne og arrangør må sørge for at alle formelle forhold ordnes på forsvarlig måte.

Arrangøren må nøye vurdere om det er grunnlag for å søke om tilsvarende arrangement neste år, for å unngå en ny avlysning da.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Godkjenning av prøveresultatene.

NKK avgjør om prøven kan anerkjennes. Resultatene er registreringsberettiget når prøven er anerkjent.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

1.2. DELTAKELSE.

Hunder.

Rett til å delta har hunder som er registrert i NKK eller register anerkjent av NKK. For alle norskeide og utenlandsk registrerte hunder som etter 1. september 1998 har en første ”kontakt” med NKK (dvs. deltar på offisielt arrangement – uansett arrangør osv.) skal omregistrering til NKKs register foretas. Hunder fra Nordiske land som før 1. september 1998 har vært i ”kontakt” med NKK (dvs. deltatt på offisielt arrangement – uansett arrangør, HD/AD fotografert eller benyttet i avl osv.) må ikke omregistreres, men kan det dersom eier ønsker.

Ved all omregistrering beholdes og benyttes det opprinnelige reg.nr., men det utstedes ett NKK registreringsbevis som også dokumenterer og bekrefter at omregistrering er foretatt.

Ovennevnte må være utført før hunden kan delta på terminfestet arrangement. Alle hunder født etter 1. januar 1998 må være ID-merket for å delta på terminfestede arrangementer (utstillinger, prøver, mentaltester osv) i Norge. ID-merkingen må være utført før fremmøte på arrangementet. Iflg. Landbruks-departementets forskrift for ”Øre-og/eller halekupert hund - §4. – Forbud mot å stille ut kupert hund.” ”Det er forbudt å stille ut hund som har fått øre og /eller hale kupert. Forbudet gjelder alle arrangementer som er en del av avlsarbeid, og alle arrangementer hvor hunder konkurrerer og/eller rangeres for eksteriør og/eller prestasjon”.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Helsestatus.

Hunder må være vaksinert mot valpesyke og attest kunne fremvises.- Hund under ett års alder: Hunden må være minimum 10 uker ved siste vaksinasjon. - Hund over ett års alder: Hunden skal være vaksinert ved minst 10 måneders alder og deretter skal siste vaksinasjon være utført for maksimum 3 år siden. – Ved førstegangsvaksinasjon må det ha gått minimum 2 uker fra vaksinasjonsdato. Vaksinasjonsattest utstedt av veterinær må medbringes til prøven og fremvises

uoppfordret til arrangør. Det anbefales at deltagende hunder også er vaksinert mot parvovirusinfeksjon og parainfluenza (kennelhoste). **Regler for vaksinasjon gjelder for samtlige prøveregulverk.**

Hund kan ikke delta dersom den er mer enn 28 dager drektig eller har valper under 56 dager

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Førere.

Rett til å delta har enhver som av NKK eller NKKs medlemsklubber ikke er fratatt denne rett.

Se også ”kommentarer” pkt.7.

Påmelding.

All påmelding er bindende, og skal skje på eget skjema innen påmeldingsfristens utløp. Skjemaet må være undertegnet av hundens registrerte eier(e), eller den som overfor arrangør kan sannsynliggjøre sin rett eller tillatelse til å starte med hunden. Påmelding som ikke er skrevet på korrekt skjema, mangler opplysninger eller kommer for sent, aksepteres ikke. Dersom en deltaker uteblir fra prøven, skal avgiften uoppfordret sendes arrangørklubben.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Påmeldingsavgift.

Prøvedeltaker som ikke er medlem av medlems klubb eller utenlandsk kennelklubb samarbeidende med NKK, skal betale dobbel påmeldingsavgift.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Tilbakebetaling av påmeldingsavgift.

Påmeldingsavgiften betales bare tilbake hvis:

- Påmeldingen ikke godtas
- Ved forfall legitimert ved veterinærattest.

Utover tilbakebetaling av påmeldingsavgiften

har arrangør ikke ansvar for tap eller skade.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Avvisning.

Påviselig syke hunder, aggressive hunder eller hunder det er gitt feilaktige opplysninger om i påmeldingen skal avvises. Påmeldingsavgiften

refunderes ikke for hunder som avvises under prøven.

Arrangøren kan bestemme at løpske tisper får delta på prøven. Den løpske tispes leder får da ikke adgang til prøveplassen før prøvens leder har gitt sin tillatelse til dette.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Utestengelse av hund.

Hund som i noe tilfelle under prøven opptrer ulempeleg, f. eks. jager vilt/bufe, biter funksjonærer eller uprovosert angriper annen hund, utestenges fra prøven.

Ved slik utestengelse skal NKKs representant konsekvent omtale episoden i sin rapport til NKK. NKK kan etter vurdering av det inntrufne forhold nekte hund/fører deltakelse på prøver for kortere eller lengre tid.

Se ”kommentarer” pkt. 7.

Doping - Kunstig stimulering.

Med doping forstås her medisin eller annet middel brukt i den hensikt å påvirke hundens temperament, natur og atferd. Det er forbudt å gi hunden midler som gjennom sin virkning stimulerer, beroliger, stiller smerte, påvirker atferd, temperament eller på annen måte kan antas å virke inn på hundens prestasjon eller kvalitet.

Se også ”kommentarer” kap. 4.

Ansvar.

Enhver dommeravgjørelse er endelig og udiskutabel. Usportslig opptreden i samband med dommerens beslutninger er ikke tillatt. Eieren og den som disponerer hunden, er ansvarlig for enhver skade hunden forvolder. Alle hunder skal føres i bånd på prøveområdet når de ikke er under bedømmelse. Enhver dommeravgjørelse er endelig og udiskutabel. Usportslig opptreden i samband med dommerens beslutninger er ikke tillatt. Endringen gjelder fra 12/8-08 for samtlige prøveregulverk. Se også ”kommentarer” kap. 4.

Deltakerbegrensning.

Se ”kommentarer” kap. 4.

1.3. DOMMERE.

Oppnevning av dommere.

Arrangøren forespør og oppnevner dommere så snart prøven er terminfestet. Det skal kun benyttes autoriserte dommere.

Dommerplikter.

Dommeren skal:

- Påse at førers navn og hundens ID-merking er angitt på kritikken og kontrollere dokumentasjon på ID-merking.
- Under prøven bedømme hundens prestasjoner.

Dersom hunden utfører et utilfredsstillende arbeid, kan dommer avbryte prøven. Se også "kommentarer" kap. 4.

Opprettholdelse av dommerautorisasjon.

Dommer som ikke har dømt i løpet av de siste 3 år vil bli avautorisert. Dommer som flytter fra Norge skal være autorisert i det land vedkommende er bosatt. Dommer må selv ta initiativet til å overføre sin autorisasjon. Se også "kommentarer" kap. 4.

Utdanningsprosedyren for dommere er nøye gjennomgått i prøvereglenes pkt. 8.

Regodkjenning av dommere.

Se "kommentarer" kap. 4.

1.4. DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER.

Disiplinære forhold.

Enhver skal under prøven følge gjeldende regler og bestemmelser og opptre overensstemmende med god skikk og bruk. Hardhendt avstraffelse av hund er forbudt.

Bruk av pigghalsbånd og strøm, er forbudt. Deltaker skal rette seg etter anvisning fra dommer. Dommeren må ikke klandres for sine avgjørelser.

Brudd på regler og bestemmelser kan medføre advarsel, eventuelt bortvisning fra prøveområdet.

Disiplinære forhold i prøveområdet påklages til dommer. Forseelser av graverende art skal skriftlig rapporteres til prøveledelsen og NKKs

representant innen prøvens utløp. Ved bortvisning refunderes ikke påmeldingsavgiften. Se "kommentarer" pkt. 7.

Klager.

Vurderinger og avgjørelser som regelverket overlater til dommerens skjønn kan ikke påklages. Deltaker som mener seg skadelidende som følge av brudd på prøvereglene, kan før prøven avsluttes, innlevere skriftlig klage til NKKs representant som behandler klagen på stedet. Unntak ved prøver hvor kritikken ettersendes deltaker, her er fristen 1 uke etter mottatt kritikk. Avgjørelsen kan påklages til NKK innen 1 uke sammen med protestgebyr. Protestgebyret er til enhver tid lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til NKK utstillinger. Protestgebyret tilbakebetales hvis klagen tas til følge. **Endringen gjelder fra 1/1-07 for samtlige prøveregelverk.**

1.5. DISPENSASJON.

NKKs Hovedstyre kan, når særlige omstendigheter gjør det påkrevet, dispensere fra disse regler. Se også "kommentarer" kap. 4.

1.6. DOMMERVERVETS ETISKE INNHOLD

Etikk er moralens teori. Vi snakker altså her om dommermoral og de moralske prinsipper som en prøvedommer bør holde seg til. Bedømmelse er en måte å fremskaffe informasjon om hundene på. For at denne bedømmelse skal gi et så riktig bilde av hundene som mulig, er det viktig at forutsetningene er de samme, at hundene bedømmes likt. Av dette følger at hundene i prinsippet skal være ukjente for dommeren, og at bedømmelsen skjer uavhengig av alt annet enn hva dommeren ser i bedømmelsesøyeblikket. Derfor må dommeren holde hodet klart ved det press det er når kjente hunder eller venners eller uvenners og dommerkollegers hunder bedømmes.

Du kan ikke bedømme hund i eget eie, av eget oppdrett, avkom etter egen hund, hund som eies av nærmeste familie (ektefelle, foreldre,

søsken eller barn), eller en hund dommer i vesentlig grad har jakttrøtt. Dommerens integritet må ikke trekkes i tvil. Integritet er ikke bare å vite seg selv som uavhengig, men også at andre føler det. Dommerens objektivitet er den viktigste grunnpilar i all hundebedømmelse. Derfor er det viktig at du som dommer aldri omtaler eller diskuterer hunder du har dømt, eller prøver du har deltatt på. Dette gjelder også dersom du bruker dagens mange tilbud på nettet. Vær også derfor svært varsom med å svare på andres innlegg av denne karakter.

Forholdet til Norsk Kennel Klub:

Norske prøvedommere er autorisert av NKK etter at deres faglige og personlige kvalifikasjoner og moral som dommer er vurdert. Autorisasjonen innebærer at NKK tildeler dommeren et fremtredende tillitsverv. Derfor må det aldri stilles spørsmålstegn ved dommerens moralske vandel i tilknytning til hundesporten. Dette gjelder også forholdet omkring dommerens eget hundehold. Dommeren må således overveie sin opptreden, både i bedømmelsessituasjoner som dommer, som deltaker, arrangør og som tilskuer. Det må aldri være tvil om dommerens upartiskhet eller objektivitet. Skulle det være tilfelle, må vedkommendes fortsatte autorisasjon tas opp til vurdering.

Norsk Kennel Klub iakttar full lojalitet utad i forhold til sine dommere. Disse bør også overholde en tilsvarende lojalitet overfor den klubb som har autorisert dem, uten at dette berører deres integritet.

Forholdet til arrangør:

Dommeren er prøvearrangørens gjest, også i de tilfelle der dommeren selv er medlem av arrangerende klubb, ja også når dommeren selv er en av arrangørene. Invitasjonen til å dømme er derfor en tillitserklæring som gir ham forpliktelser overfor arrangøren. En av disse forpliktelser er at dommeren straks skal svare skriftlig. Hvis han/hun ikke kan gi et bestemt svar med det samme, meddeles arrangøren dette, slik at de kan stilles fritt. Kan han/hun ikke påta seg dommervervet etter først å ha takket ja, må han/hun ikke gi avbud uten meget tungtveiende velferdsgrunner. I de

tilfelle der sådant skjer, bør dommeren om mulig være behjelpelig med å finne en erstatte.

Dommerens forberedelser:

Deltakerne har ved anmeldelse av sin hund forutsatt at dommeren skal yte en så god prestasjon som det er mulig. Dette innebærer at dommeren på alle måter skal være i best mulig form. Det er også et klart krav til dommeren at denne skal være presentabel. En del av forberedelsene er at det er en forutsetning at alle mobiltelefoner er avstengt eller satt på stille så lenge bedømmelsen pågår.

Dommeren bedømmer:

Dommeren dømmer utelukkende ut fra det hun/han ser i bedømmelsesøyeblikket, uten hensyn til kjennskap til deltaker, eller til hundens tidligere premiering. Denne selvfølgelighet er imidlertid ikke alltid akseptert av deltaker og eventuelt publikum. Det er av denne grunn de nordiske kennelklubber har vedtatt bestemmelsen om at bedømmelsen på utstilling skal skje uten at dommeren får se katalogen. Den er fastsatt for å beskytte dommeren, ikke fordi man mistror ham/henne.

Som dommer behandler man alle deltakerne på nøyaktig samme måte, men tar hensyn til åpenbare nybegynners mangel på erfaring. Det er dommerens plikt å gjøre hva hun/han kan så langt de praktiske forhold tillater, for at hun/han skal få sett hunden fra deres beste side. Derfor er det også dommerens plikt å veilede deltaker. Bruk gjerne tid på dette etter bedømmelsen. Ved bedømmelsen må dommeren legge vekt på det positive i hundens prestasjon. Jo dårligere en hund (og fører) gjør det, jo viktigere er det å fremheve det positive i hundens prestasjon. Har hunden utført en flott prestasjon må dommeren ikke henge seg opp i en masse små (negative detaljer). Tilbakemelding kan på negative ting være lærerikt og bli godt mottatt. VÆR POSITIV.

Forholdet til prøvedeltaker:

Opptre på en slik måte at føreren ikke stresses. Dermed vil fører også gjøre en bedre jobb og dommeren får det lettere å bedømme hunden. Alle henvendelser fra deltakerne bør være av

praktisk betydning for gjennomføring av prøven.

Henvendelser av prinsipiell karakter må skje via prøveleder og/eller NKKs representant. Hvis det gjøres bevisst forsøk på å påvirke dommeren, f.eks. ved at deltaker omtaler hundens tidligere meritter eller avstamning, må dommeren gjøre klart at den slags ikke kan tolereres. I verste fall må dommeren avslutte prøven og vise deltaker bort, samtidig med at dette rapporteres til prøveledelsen.

Dommeren må aldri henvende seg til deltakeren med spørsmål om hundens avstamning, tidligere oppnådde premier eller annet som kan gi deltaker snev av mistanke om at det kan tenkes tatt utenforliggende hensyn til bedømmelsen.

Dommer må aldri innlate seg på en diskusjon med deltaker, uansett hvor godt han måtte kjenne deltaker. Derimot bør dommer etter at prøven er avsluttet gi en orientering om prestasjonen. I det ligger også at en eventuell innstilling til dommerkolegiet skal meddeles fører. Dommerens innstilling må ikke senere endres.

På prøvedagen skal dommeren ta seg tid til å presentere seg for deltakerne og orientere dem om prøvens gjennomføring hvis dette ikke overlates til prøveleder. Dommeren må i dette tilfelle også presentere eventuelle elever og aspiranter. Når det gjelder forholdet til deltaker og eventuelle tilskuere må det understrekes at kritikk av dommer ikke er det samme som klander. Enhver må ha lov å mene noe annet om en hund enn det dommeren gjør, og gi uttrykk for det. Men klander, påstander om at dommeren har dømt uhederlig, uetisk, det skal det slås ned på. Ikke bare for egen skyld, men også for dommerstandens. Den slags må rapporteres.

Forholdet til NKK- representanten.

På hver prøve er det oppnevnt en representant for Norsk Kennel Klub. Denne har som hovedoppgave så fort som mulig å gjennomgå prøvens papirer og godkjenne prøven, gjerne på stedet. NKK- representanten er også

høyeste myndighet hva gjelder fortolkning av regler.

NKKs representant er ingen overdommer og har kun med det formelle å gjøre, selv om denne går gjennom kritikken til dommeren for å se om det skrevne er i overensstemmelse med premiegraden. Denne gjennomgang bør dommeren se på som en positiv hjelp til å forhindre feil, ikke som en negativ kontroll som berører dommerens integritet.

NKK- representanten må respekteres, også i de tilfelle der denne har en klart svakere bakgrunn enn dommeren. Et positivt samarbeid kan hjelpe alle parter til å oppnå et godt resultat.

Forholdet til andre dommere:

Når dommer starter hund må vedkommende passe på at hun/han ikke uttaler seg om noen av de andre hundene, spesielt ikke negativt, hverken overfor fungerende dommer eller deltaker.

Dommeren skal alltid opptre med absolutt lojalitet mot andre dommere. Som tilskuer må hun/han derfor aldri snakke nedsettende om en fungerende dommer selv om hun/han er uenig i bedømmelsen. I slike tilfelle vil hun/han alltid kunne få anledning til å diskutere bedømmelsen på tomannshånd med dommeren. Denne form for gjensidig påvirkning er det aller beste hjelpemiddel til videreutvikling av dommere. Det må dog ikke glemmes at dommere har forskjellig syn på hunders arbeid, det er en rett og tildels også plikt de har. Dette hører med til dommerens integritet. Spesielt på dette punkt er det viktig at man opptre med takt og tone.

Elever og aspiranter:

Aspiranten skal selvstendig bedømme hundene. Det må kun være kontakt mellom dommer og aspirant som berører den praktiske gjennomføring av prøven. Aspiranten skal selvstendig gjøre ferdig sin kritikk før dommeren offentliggjør sin. Ved bedømmelse av et aspirantarbeid er det ikke premiegraden i forhold til dommeren som er det viktigste. Aspirantarbeidet må bedømmes ut fra aspirantens forståelse av hundens arbeide, og

at premiegraden er vel begrunnet og i overensstemmelse med kritikken.

går dommeren god for at eleven egner seg som dommer

Det kreves av en aspirant at hun/han ser det som skal ses, og at hun/han klarer å uttrykke det. Mener dommer at aspiranten ikke holder mål, er det dommers plikt å gi uttrykk for det, enten ved å stryke aspiranten, eller anbefale at aspiranten går opp igjen.

Eleven forutsettes å ha basiskunnskaper om den prøveform hun/han skal bli dommer for. Derfor er det viktig av dommeren å gi videre sin kunnskap om bedømmelseskritikker, kritikkskriving, dommeretikk, samt besvare de spørsmål som eleven måtte komme med. Eleven må oppfordres til aktivt å delta i bedømmelsen. Ved å godkjenne elevarbeidet

Bruk av ”sosiale media.”

Dersom du er aktiv på dagens mange tilbud på nettet, er det viktig at du som dommer aldri nevner eller diskuterer hunder du har dømt, eller prøver du har deltatt på. Vær svært varsom med å svare på andres innlegg av denne karakter.

Konklusjon:

Opptre korrekt og vis avmålt høflighet så lenge bedømmelsen varer. Alle må behandles likt, enten det er nære venner, andre dommere eller nybegynnere. Vær objektiv og positiv, se det beste i hundene. Vær i god form, vær presentabel.

2. INSTRUKS FOR NKKs REPRESENTANT

- 2.1 NKKs representant og vararepresentant oppnevnes av NKK etter forslag fra NHKF/klubb, eller eventuelt etter forslag fra lag/foreninger tilsluttet NJFF. NKKs representant må være autorisert dommer med minst tre års praksis.
- 2.2 Representanten må være til stede alle prøvedager, med unntak av ÅP-separat. Representanten skal dømme hvis det er behov for det. NKKs representant kan ikke delta med hund på prøven med unntak på RR – prøve. Han/hun skal så langt det er mulig delta i forberedelsene til prøven, også ved uttak av hundene, samt overvære trekking av hunder og tildeling av terreng.
- 2.3 NKKs representant skal fortløpende gjennomgå dommerkritikkene fra dagens prøve, og spesielt kontrollere at disse er fullstendig utfylt og i samsvar med dommerens redegjørelse. Ved uklarhet og tvilstilfeller tar NKKs representant dette opp på stedet med vedkommende dommer. Premiegrad kan eventuelt endres på stedet, forutsatt at feil bruk og/eller fortolkning av prøvereglene kan påpekes. Etter dommerkollegiets behandling kan premiegrad ikke endres, dersom det ikke senere påpekes formelle feil.
- 2.4 For å unngå problemer etter at prøven er avholdt, skal NKKs representant så langt som mulig, benytte tiden under prøven til å avdekke eventuelle uoverensstemmelser, og om mulig avklare disse på stedet i samråd med prøvens leder.
- 2.5 Når prøven er avsluttet, skal NKKs representant sammen med prøvens leder gå gjennom prøvens dokumenter. Hvis prøven er så stor at dette ikke er mulig, sender prøvelederen dokumentene til NKKs representant så snart som mulig etter at prøven er avholdt. NKKs representant sender deretter dokumentene til NKK med sin innstilling.
- 2.6 Hvis det fungerer aspiranter ved prøven, skal NKKs representant overvære og delta i behandlingen av disses arbeider sammen med de aktuelle dommere.
- 2.7 NKKs representant skal bistå prøveleder ved uttak av dommere som skal ha med aspiranter. NKKs representant og prøveleder kan ikke gå med aspirant, men de kan ha elev.

3. INSTRUKS FOR PRØVELEDER

- 3.1 Prøveleder med vararepresentant og prøvekomiteen oppnevnes av prøvearrangør. Begge må være autoriserte dommere med minst 3 års dommerpraksis.
- 3.2 Prøvekomiteen har det overordnede ansvar for prøven fra søknad om avholdelse av prøve er godkjent i NKK, og til prøven er anerkjent i NKK.
- 3.3 Prøvelederen skal delta aktivt i planleggingen av prøven og må sikre seg at dommerne oppfyller prøvereglenes krav. Han/hun har også det overordnede ansvar for at det foreligger avtale om bruk av terrengene, samt for å informere alle berørte parter om prøven og at informasjon bekjentgjøres i distriktet.
- 3.4 Prøvelederen og vararepresentanten kan ikke delta med hund, med unntak på RR-prøve.
- 3.5 Prøvelederen skal, sammen med NKKs representant og vedkommende dommer, vurdere elev- (når det gjøres under jaktprøve) og aspirantarbeider og fylle ut elevens/aspirantens utdanningskort og evt. innstille til autorisasjon.
- 3.6 Prøvelederen skal lede dommermøtet. Sammen med NKKs representant skal han/hun se til at jaktprøveprotokollene er fullstendig utfylt og i samsvar med dommerens redegjørelse.
- 3.7 Prøvelederen og vararepresentanten kan ikke gå med aspirant, men de kan ha elev.
- 3.8 Prøvelederen skal ta imot klager og sørge for at de blir behandlet av dommerkollegiet og omtalt i prøverapporten. Klager som kommer inn etter dommermøtet og innen 4 uker etter prøven, skal umiddelbart videresendes til NKK ved Fagkomiteen.
- 3.9 Etter prøven lager prøvelederen egen rapport om prøvens formelle gjennomføring. Rapporten skal inneholde dommerliste og eventuelle klager behandlet i dommermøtet, inklusiv avstemningsresultat. Rapporten vedlegges prøvens øvrige dokumenter.
- 3.10 Prøvelederen er ansvarlig for at de nødvendige dokumenter registreres/leveres etter prøven.
- 3.11 Prøvelederen er ansvarlig for at frister for innsending av dokumenter etter at prøven overholdes.

Hvis ikke tidsfrister for oversendelse av prøvedokumenter overholdes, kan prøven bli underkjent.

4. KOMMENTARER TIL NKKs FELLESBESTEMMELSER.

Som tillegg til pkt.1. "Fellesbestemmelser" gjelder også følgende for jaktprøveregler for drivende hunder tilsluttet NHKF:

4.1 ARRANGEMENT

Søknader. I tillegg til det som følger av Fellesbestemmelsenes krav må det anføres startgebyr, losdyr og eventuelle krav angående bufe-/rådyrrenhet.

Ledelse av prøven. Prøveledelsen fastsetter de nødvendige administrative regler innenfor rammen av prøvereglene, bl.a. dagsprogram, slippetid, o.l., er ansvarlig for at prøven avvikles etter prøvereglene, og at prøven ikke er i strid med viltloven eller andre offentlige regler og bestemmelser, og er ansvarlig for informasjon til og innhenting av tillatelse fra berørte grunneiere/jaktberettigede.

4.2 DELTAKELSE

Hunder. I tillegg til de generelle bestemmelser i pkt 1.2 må deltakende hund oppfylle følgende krav:

- Må være fylt 15 måneder, senest på prøvedagen.
- Må være premiært på utstilling.
- Ikke på prøve (inkl. RR-prøve) i samme sesong være tildelt 1) G for bufejag, 2) G to ganger for andre feil eller 3) T to ganger.

Påmeldingen må være poststemplet og påmeldingsavgift betalt senest den dagen påmeldingsfristen utløper. Kopi av registreringsbevis og vaksinasjonsattest skal vedlegges.

Fører. Prøvehunden skal føres av **en** person (føreren). Eventuelle andre medfølgende personer skal betraktes som tilskuere og kan ikke delta i føringen av hunden, f.eks. ved oppsøking/peiling, innkalling/kobling, o.s.v.

Prøvedeltaker må godta at hans hund eventuelt blir tildelt elev/aspirant.

Prøvedeltaker som ikke starter sin hund på prøve den er påmeldt til (f.eks. p.g.a. løpetid, skade e.l.) må snarest fremlegge dokumentasjon med gyldig grunn for arrangøren. Standpunkt til begrunnelsen tas ved SP og EP i dommermøtet, hvis mulig, ellers av prøveleder og NKKs representant eller i prøvekomiteen (ÅP). Blir uteblivelsesgrunnen ikke godkjent, skal hunden tildeles T. Blir uteblivelsesgrunnen godkjent, skal påmeldingsavgift refunderes dersom arrangør blir orientert om uteblivelsen seinest to dager før arrangementet.

Uttestengelse av hund. Med «vilt» forstås her viltslag som ikke er tillatt losdyr for den aktuelle hunderase.

Deltakerbegrensning. Ved uttak til en prøve teller alle prøveresultater oppnådd før påmeldingsfristen. Senere tildelt G eller T i hht det som er angitt over i dette punkt, overprøver disse. Dette gjelder også innstilling til premiering, når den er behandlet av dommerkollegiet. For innstilling til premiering på ÅP er det tilstrekkelig at den er godkjent av prøveleder og NKKs representant.

Overtegning. Dersom en prøve er overtegnet, rangeres hundene etter følgende kriterier:

Ved åpen prøve (ÅP):

Hundene rangeres etter påmeldingsdato, d.v.s. den dato påmeldingen er poststemplet.

Ved småhundprøve (SP):

1. Hunder som kun mangler en SP-premiering for å oppnå NJCH, herunder utenlandske JCH.
2. Hunder som har oppnådd 1. premie på jaktprøve, herunder NJCH.
3. Hunder som har oppnådd 2. premie på jaktprøve.
4. Hunder som har oppnådd 3. premie på jaktprøve.
5. Øvrige hunder

Ved eliteprøve (EP):

1. Norskeide hunder som mangler 1. premie EP for å oppnå NJCH.
2. Utenlandskeide JCH som mangler 1. premie EP for å bli NJCH.
3. Hunder som er NJCH.

Utenlandskeide hunder som ikke er JCH er ikke kvalifisert til å starte på EP.

Må hunder prioriteres innen de respektive punkter, går yngre hunder foran eldre. Mellom hunder som konkurrerer om siste plassen og er på dagen like gamle, foretas loddtrekning.

Unntak

Til landskamper, rasemesterskap, klubbkonkurranser o.l. kan hundene eventuelt tas ut etter andre kriterier enn fastsatt i jaktprøvereglene. Arrangeres slike konkurranser sammen med annen terminfestet prøve, har de konkurrerende (landskamp, rasemesterskap etc.) hunder fortrinnsrett. Arrangøren bør før prøven informere om antall plasser som er reservert for den konkurransen som inngår.

Avslutte eller avbryte prøvedagen for den enkelte hund

Dommeren skal avslutte prøven for godt hvis:

- Hundefører nekter å slippe hunden i anvist terreng, eller hvis det vises klanderverdig oppførsel. Hunden tildeles da "T".
- Hundens helsetilstand tilsier det.
- Hunden begår graverende feil, som kvalifiserer til "G"

Dommeren skal midlertidig avbryte prøven ved å koble hunden, og fortsette prøven i annen terrengdel så snart som mulig hvis:

- Det oppstår samjag med fremmed hund, og samjaget forgjeves er forsøkt brakt til opphør, j.fr. pkt 7.3.
- Det oppstår situasjoner som kan være til fare for hundens liv og helse.
- Hunden reiser synlig sykt eller skadet vilt.
- Losdyr går i berg eller forulykker (For de siste tre kulepunkt se pkt. 7.3).

4.3 DOMMERE

Hvis oppnevnt dommer får forfall så kort tid før prøven at ny autorisert dommer ikke kan skaffes, kan person med gjennomgått kurs i jaktprøvereglene, og som forøvrig finnes kvalifisert, benyttes som settedommer. Settedommer må godkjennes av NKKs representant. Settedommere kan ikke utgjøre mer enn 1/4 av dommerkollegiet.

Dommer, dommerelev og -aspirant kan ikke dømme hund som han/hun eier eller har eid, er medeier i eller selv har oppdrettet. Han/hun kan heller ikke dømme avkom av hund i nåværende eller tidligere eie. Dette for å ivareta dommerens integritet. Spørsmål om inhabilitet utover dette avgjøres i hvert enkelt tilfelle av prøveleder i samråd med NKKs representant. Dommeren har også selv et ansvar for å ivareta sin habilitet. På EP kan hund som tilhører fungerende dommer ikke starte.

Dommeren skal påse at prøven gjennomføres etter prøvereglene og arrangørens forskrifter. Dommeren skal sørge for at hundefører og eventuelle andre får nødvendig informasjon og rettleiding, og at hunden gis mulighet til å yte sitt beste.

Bedømmelsen skal slutføres ved at alle aktuelle protokoller/skjemaer fylles ut. Alle hunder som påbegynner en prøve skal ha skriftlig kritikk.

Dommer med minst 3 års dommerpraksis plikter ved behov å ta med elev/aspirant.

Ved SP og EP leverer dommeren utfylt jaktprøveprotokoll for sin prøvehund til prøveleder før dommermøtet. Skogsprotokollen leveres til prøveleder ved dommermøtets avslutning. Ved ÅP skal nevnte protokoller leveres/sendes senest 3 dager etter prøvedagen.

Regodkjenning av dommere. For regodkjenning må nytt teoretisk/praktisk elev- og aspirantarbeid avlegges og godkjennes.

4.4 DISIPLINÆRFORHOLD OG KLAGER

Klager. Gjelder saken forhold som fører av hunden får kjennskap til under selve prøven, leveres klagen til prøveleder før dommermøtet, for behandling på dette (gjelder EP og SP). På ÅP sendes klagen umiddelbart til prøveleder, som straks behandler denne sammen med NKKs representant.

Gjelder saken forhold som deltaker ikke kunne vite om før dommermøtet, sendes klagen til prøveleder senest fire uker etter at avgjørelser i dommermøtet er bekjentgjort for fører eller hundeeier.

Avgjørelsen i en klagesak kan appelleres til NKK ved Fagkomiteen innen en uke etter at klager ble kjent med avgjørelsen. Det skal vedlegges et klagegebyr, som til enhver tid er lik det dobbelte av påmeldingsavgiften til NKKs utstillinger. Gebyret tilbakebetales hvis klagen tas til følge.

5. KLASSEINDELING/ULIKE PRØVETYPEN

5.1 ÅPEN PRØVE (ÅP)

En-dags prøve avholdt innen en tidsperiode som er forhåndsbestemt. Prøvedagen avtales mellom hundeeier/-fører og dommer. Prøven skal avholdes snarest mulig etter at prøvearrangør har mottatt påmeldingen. Ved ÅP sammenkalles kollegiet til møte senest to uker etter prøveperiodens slutt, og fra hvert dommermøte skal resultatliste sende til rette vedkommende (se pkt 3.10 og 3.11). ÅP kan evt. holdes for flere hunder samme dag, f. eks i konkurransesammenheng, klubbkamper o.l. Prøvens leder og NKKs representant må være til stede. Om ønskelig kan en slik "ÅP-samlet" avsluttes med kåring av "beste hund", rangering av hunder etc. Arrangør bestemmer selv etter hvilke regler.

5.2 SMÅHUNDPRØVE (SP)

En-dags prøve (ett ref.nr. i NKK, en start per hund) for beagle/drever hvor prøvedag og -sted for den enkelte hund er forhåndsbestemt. Prøven kan eventuelt holdes over flere dager, maksimalt 7 dager. Hvis prøven går over flere dager, kan dommermøte avholdes samlet, men seinest to dager etter siste prøvedag.

5.3 ELITEPRØVE (EP)

Forhåndsbestemt to-dagers prøve på losdyr hare for støvere som har oppnådd minst 2x1. premie ÅP på losdyr hare i Norge. Hver hund skal prøves to påfølgende dager.

Oppnådd premiepoeng tilsvarende 1. premie ÅP en av dagene under EP i konkurranse (j.fr. neste setning) teller som barmarkspremiering i forbindelse med NJCH. På EP, som arrangeres som konkurranser (DM, NM, "kamper"), kan også hunder med kun 1. premie ÅP på hare delta.

Tellende resultater for deltakelse i EP skal for norskeide hunder være oppnådd i Norge og for forskjellige dommere. EP er åpen for utenlandskeide JCH, j.fr. kap. 4.2.

EP kan gjennomføres på to alternative måter:

- 1) Samlet EP: Ved samlet EP samles dommerkollegiet fysisk til møte før første prøvedag, hvis det vurderes nødvendig, men alltid etter hver prøvedags slutt. Dette gjelder ikke NM.

- 2) Spredt EP 1: Klubben kan arrangere prøven i forskjellige områder. Det skal da være en kontaktmann i hvert område. Denne skal fylle kravene til NKK repr. eller prøveleder, j.fr. kap. 2 og 3. Spredt EP kan arrangeres over maksimalt fire dager.

Prøveleder, NKK- repr. og kontaktmann i hvert område trekker dommere til hundene og fordeler disse på prøveterrengene for dagene. Gjennomgang av bedømming etter hver prøvedag gjennomføres av kontaktmann sammen med dommere på dagen i hvert enkelt område. Dommermøte for hele prøven holdes senest to dager etter siste prøvedag. Da skal dommerkollegiet fysisk samles, j.fr. punkt 6.5.

5.4 RÅDYRRENHETSPRØVE (RR)

Arrangement

Klubbene søker gjennom NHKF NKK om å få arrangere RR-prøve. Prøveperioden fastsettes av NKK. Påmelding til RR-prøve sendes klubben på godkjent skjema.

Prøving

Prøven kan enten gjennomføres som en særskilt RR-prøve eller, når anledningen byr seg, legges inn i en vanlig jaktprøve (ÅP, SP, EP). Den tid som medgår til RR – prøve mister hunden som prøvetid. Prøven gjennomføres som beskrevet under, uavhengig av om den tas i fob med ordinær prøve eller særskilt RR-prøve.

For å kunne delta på RR-prøve skal hunden være fylt 15 måneder. Hunden skal arbeide løs i terrenget i minst 30 minutter. Hunden skal komme i kontakt med strengen av sett rådyr snarest, og senest innen 10 minutter. Dommeren må forvise seg om at hunden har vært i kontakt med rådyr uten å være under eiers/førers kommando.

Godkjennes ikke hunden stilles det ikke krav til tidsbegrensning for når hunden kan starte på ny RR-prøve.

Bedømmelse

Ikke godkjent

Dommer kan ikke godkjenne hund som/hvis:

- er utrent, i dårlig kondisjon eller utslitt av tidligere jakt
- ikke frivillig slår ut, eller som nekter å slå ut
- følger rådyrstrengen og avgir støt
- viser interesse og følger rådyrstrengen, selv uten å avgi støt
- viser interesse for annet klovvilt
- forsvinner fra prøveområdet
- fører påvirker og forstyrrer
- det oppstår uforutsette hendelser som innvirker på hundens oppførsel

Graverende feil (G)

Tildeles hund som jager rådyr lengre tid enn tillatt for sin alder, d.v.s.:

- for hunder under 24 måneder, mer enn 20 minutter
- for hunder over 24 måneder, mer enn 10 minutter

Omprøve

Hund tildeles omprøve når:

- dommer ikke har sett rådyr
- hunden umiddelbart kommer i kontakt med fersk hare- eller revefot som gjør det umulig å bedømme hundens interesse for rådyr.
- prøven forstyrres på annen måte, f.eks. av fremmed hund

Bestått

Innstilling til bestått rådyrrenhetsprøve gis hund som ved kontakt med rådyr, som er sett mindre enn 10 minutter tidligere, ikke viser noen interesse for å følge etter dette i løpet av de 30 minutter den jobber løs i terrenget. Endelig prøveresultat avgjøres av dommerkollegiet.

6. GJENNOMFØRING AV PRØVEN

6.1 GENERELT FOR ALLE PRØVETYPEN (UNNTATT RR-PRØVE)

Prøvetiden skal være fleksibel innen tidsrammen 5 til 8 timer, men arrangøren kan begrense prøvetiden innenfor denne tidsrammen. Prøven skal så langt som mulig foregå som en vanlig jakt dag og gjennomføres på dagtid i dagslys. Med dagslys menes det lyset som er på dagtid på aktuelt sted og årstid. Nord i landet vil lysforholdene gjøre at en ikke kan gjennomføre prøver på 7-8 timer i den mørkeste delen av sesongen.

Med hundeførers samtykke kan dommer avslutte prøven etter 5 timer. Avsluttes prøven uten at hunden har arbeidet løs i prøveterranget i minst 5 timer, kan den ikke tildeles premie. Hunden skal under hele prøvetiden arbeide selvstendig og uten unødige forstyrrelser.

6.2 TIDSPERIODE FOR AVHOLDELSE AV PRØVER

Jaktprøve regnes verken juridisk eller praktisk sett som jakt. Tidspunkt/prøveperiode må ligge innenfor lovlige jaktperiode med drivende hund for vedkommende viltart ifølge DNS jaktidsforskrifter. Prøver kan ikke arrangeres tidligere enn 1. september. Det kan ikke avholdes jaktprøver i perioder med båndtvang, med mindre det er gitt dispensasjon.

6.3 PRØVETERRENG

Uansett prøvetype har prøveleder/prøvekomité ansvaret for at prøveterranget er et vanlig jaktterranget, med normal vilttetthet. Øyer som er så små at viltets bevegelsesmulighet begrenses kan ikke benyttes. Inngjerdede områder kan ikke benyttes. Med normal vilttetthet menes den tetthet det vanligvis er av aktuelle viltslag i utmarksområder på stedet.

Hundeeier/-fører kan eventuelt selv skaffe prøveterranget som forhåndsgodkjennes av prøveledelsen.

6.4 LOSDYR OG BEGRENSNINGER

Støvere kan premieres på losdyrene hare og rev. Beagle/drever kan premieres på losdyrene hare, rev, rådyr og hjort. Hjorteloser bedømmes likt med rådyrløser.

Arrangøren kan – når tungtveiende lokale hensyn krever det – begrense viltartene som hunden kan prøves på. Begrensning skal skje når dette er nødvendig av hensyn til lov og bestemmelser gitt i medhold av lov. Arrangøren plikter så langt det er mulig å gi opplysninger om begrensninger i søknaden om avholdelse av prøven, og når den kunngjøres. Evt. krav om sau/rådyrrenhet opplyses også.

På prøver med begrensning av losdyr (hare-/reveprøver) som holdes innen lovlig prøvetid for rådyr/hjort kan beagle/drever ikke tildeles "G" (graverende feil) for jag av disse. Hunden kobles og slippes i nytt terrengavsnitt.

Utenom lovlig prøvetid for rådyr/hjort skal beagle/drever tildeles 0 premie og 0 poeng i alle momenter ved jag av disse over lovlig maksimumstid. Hunden skal kobles, og prøven avsluttes

umiddelbart. Hunden mister eventuelt tidligere oppnådd premiering på hare/rev samme dag hvis den jager rådyr/hjort lenger enn:

- 10 minutter hvis hunden har fylt 24 måneder
- 20 minutter hvis hunden er under 24 måneder

6.5 DOMMERKOLLEGIET

For alle prøvetyper består dommerkollegiet av prøvelederen, NKKs representant og prøvens fungerende dommere. Dessuten skal dommerelever og -aspiranter delta på dommermøtene. Personer utenom disse kan ved behov og med dommerkollegiets samtykke være til stede.

Dommerkollegiet samlet i dommermøte fastsetter den enkelte hunds premiering på grunnlag av dommerens redegjørelse og innstilling. Eventuelle innkomne klager skal behandles i dommermøte. Dommerkollegiet er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede.

6.6 ELEVER OG ASPIRANTER

Prøveleder bestemmer i samråd med NKKs representant hvilke dommere som skal ha med seg elev og aspirant. Hvis mulig skal aspiranter gå med hund som tidligere er premiært på jaktprøve.

7. BEDØMMELSE OG PREMIERING

7.1 INNLEDENDE BESTEMMELSER

Ved alle prøvetyper skjer bedømmelsen av en dommer for hver hund. Ved to-dagers prøve kan verken samme dommer eller prøveterreng benyttes til samme hund begge dager. Når det gjelder observasjoner kan dommeren støtte seg til elev og aspirant som går med prøvehunden og ingen andre.

Hundefører bestemmer selv hvilket losdyr hunden helst skal prøves på. Det kan bare stambokføres en premiering pr. prøvedag, men eventuell(e) tilleggslos(er) og lostid på ukjent losdyr skal noteres under tilleggsopplysninger. Hvis kravene til premiering på flere slag losdyr oppnås samme dag, bestemmer hundefører selv ved prøvetidens slutt hvilket resultat som skal stambokføres. Hundefører kan ikke nekte stambokføring av premiering på eventuelt uønsket, lovlig losdyr.

Premieringen av den enkelte hund baseres både på oppnådde lospoeng og på tildelte egenskapspoeng. I konkurransesammenheng teller konkurransepoeng ved rangering.

7.2 KONSTATERING AV LOSDYR

Lospoeng kan bare tildeles hvis dommeren med sikkerhet har konstatert losdyrets art.

Betegnelsen "G" for klovdyrjag kan aldri tildeles uten at losdyret er sett eller på grunnlag av sikkert sporsyn i snø.

7.3 LOSTIDER OG LOSPOENG

Ett minutt los tilsvarer ett lospoeng. Lospoeng gis:

- 1) for hørt los, som inkluderer ikke noterbare tap (under fem minutter)
- 2) for los ut av hørehold (LUH)
- 3) hvis hunden påviser losdyr som har gått inn / gått i "berg" («los i berg» - LIB) (se mer under).

For å gi poeng for LUH skal hunden gå ut av hørehold i full los og gjenfinnes/komme inn igjen i full los. For hver gang det registreres LUH med mindre enn 90 minutters varighet (maksimalt 89 min), skal det gis et tillegg i lospoeng lik antall minutter LUH, dog maksimalt 20 poeng hver gang. Los på grunnlag av gjentak etter 90 minutter eller mer, og los inn i hørehold etter 90 minutter eller mer ute av hørehold, betraktes som ny los.

Det gis 20 lospoeng i tillegg til oppnådde lospoeng når hunden påviser at losdyret har gått inn, enten ved målbruk eller rapportering, dog bare en gang i løpet av prøvedagen, og etter minimum 30 minutter hørt los.

Ved LIB, samjag med annen hund, forulykket losdyr eller los som havner i område hvor det er fare for hundens liv og helse, slik at losen må avbrytes, skal hunden kobles og slippes i ny terrengdel. Dersom hunden reiser nytt losdyr av samme art i løpet av den resterende del av prøvedagen, skal de to losene slås sammen. Tillegg på 20 lospoeng gjelder bare ved LIB. Ved rådyr-/hjordeloser disponerer hunden etter det nye uttaket bare den brutto lostid som gjenstod fra den forrige losen (se punkt 7.6 om sammenslåtte loser og brutto lostid).

7.4 EGENSKAPSBEDØMMELSE

Hundens egenskaper bedømmes etter en poengskala fra 1 til 5. Alternativt kan hunden tildeles G eller T (se nedenfor). Ved innstilling til G/T avsluttes prøven, og det gis verken los-, egenskaps- eller tilleggspoeng.

Egenskapsbedømmelsen skal skje etter følgende koding/skala:

T	Hunden trukket uten gyldig grunn
G	Hunden har begått graverende feil/har blitt utslått

1	Dårlig
2	Mindre godt
3	Godt
4	Meget godt
5	Særdeles godt, særs effektivt

På EP kan hund trekkes etter gjennomført prøve første dag uten å få tildelt T, j.fr. pkt. 7.9. Dette føres som «IS» (ikke startet) i jaktprøveprotokollen.

Hunden bedømmes i følgende momenter, som gis vekttall som angitt:

Moment	Vekt (Maks. poeng)
1 Jaktlyst	3 (15)
2 Samarbeid/Kontakt	1 (5)
3 Fotarbeid / evne til uttak	2 (10)
4 Målbruk i:	
a) fot	1 (5)
b) tap	2 (10)
5 Arbeid i:	
a) los	2 (10)
b) tap	2 (10)
6 Mål	
a) nyansering	1 (5)

---

b) hørbarhet	2	(10)
Sum		(80)

Hvert enkelt moment skal vurderes for seg, uavhengig av poengsettingen i de øvrige momenter og den endelige premiegrad. En gjennomsnittlig prestasjon skal belønnes med 3 poeng (godt). Dette med unntak av punkt 4 «Målbruk i fot og tap». G kan gis i alle momenter (1 – 8¹)

Hvis dommeren ikke har tilstrekkelig bedømmelsesgrunnlag kan han velge bare å skrive tilleggsopplysninger.

Ellers dømmes det etter følgende retningslinjer:

- Når det ikke har vært los, eller når losdyrets art ikke er konstatert bedømmes bare momentene 1, 2 og 8.
- Hvis losdyrets art er konstatert, bedømmes ved hørt los under 30 minutter ikke momentene 5 og 7.
- Er hørt lostid over 30 minutter skal alle momenter bedømmes.

Påbegynt klovdyrjag regnes ikke som opphørt før hunden er tilbake hos fører, eller det på annen måte med sikkerhet er konstatert at jaget er opphørt. Klovdyrjag regnes som graverende feil, og huns skal tildeles G, når støver jager klovdyr og beagle/drever jager elg/rein (inkludert tamrein) lengre enn:

- 10 minutter dersom hunden har fylt 24 måneder, eller når summen av flere jag overstiger 20 minutter
- 20 minutter dersom hunden er under 24 måneder, eller når summen av flere jag overstiger 40 minutter.

Jag av bufe anses alltid, uansett lengde, som graverende feil. G for bufe- og klovdyrjag tildeles også når dette skjer etter prøvetidens slutt.

Om bedømmelsen

Dommerne bør her ta utgangspunkt i at en gjennomsnittlig prestasjon belønnes med tre poeng ”godt”, med unntak av ”Målbruk i fot og tap”. Herfra vil det være en glidende overgang nedover til ”mindre godt” og ”dårlig” og oppover til ”meget godt” og ”særdeles godt, effektivt”

Også i de tilfeller hvor dommer ikke har hatt mulighet til å bedømme ett eller flere momenter i en premielos skal tre poeng benyttes. For eksempel i ”fotarbeid/evne til uttak”, hvis uttak skjer uten forutgående - eller etter et ganske kort og enkelt fotarbeid. Da har hunden ikke vist sine egenskaper i dette momentet. I slike tilfeller skal poengsettingen begrunnes i tilleggsopplysninger, for eksempel skrives slik: ”Poengsettingen under pkt 3 er basert på mangelfull observasjon”.

Jaktlyst

Med jaktlyst menes hundens vilje til å holde på med sitt arbeid med å lete etter fot, spore opp viltet, holde losen i gang, rette opp tap og å fortsette med ny leting etter fot på nytt losdyr etter dødtap, etter kobling ved oppnådd maksimale lospoeng, og lignende. Jaktlyst skal bedømmes gjennom hele tiden hunden er løs i skogen, og spesielt mot dagens slutt. For å kunne tildeles 5 poeng skal hunden ha gjennomført et planmessig arbeid gjennom prøvedagen på minimum 6 timer. Særdeles stor jaktlyst skal være dokumentert innenfor aktuelle egenskapsmomenter.

---

¹ Se definisjon av momentene 7 og 8 i kap. 7.5.

Samarbeid/kontakt

Hundens vilje til samarbeid og kontakt med fører kommer til uttrykk både i letefasen og etter avsluttet los. En hund med vilje til samarbeid vil med jevne mellomrom av seg selv oppsøke fører hvis den ikke kommer i fot. Et godt utslag skal være på omtrent 10 – 25 min. av gangen. Dommer skal også vurdere effektivitet og fart i denne tida. Her kan dommer støtte seg til evt. GPS-posisjoner på hunden. Når losen er slutt og tapsarbeidet har opphørt, eller hvis losdyret går på langfart over lengre tid, skal en hund med god kontakt oppsøke fører.

Enkelte hunder kan utvise et uønsket stort kontaktbehov, de holder seg i nærheten av fører, noe som medfører at hunden må ”gås” i fot, selv om jaktlysten kan være upåklagelig etter at den får fot eller uttak. Dette skal gi seg utslag i poengsettingen på dette punktet.

Dersom hunden tildeles 2 poeng eller lavere skal årsaken føres i tilleggsopplysninger; om det er dårlig kontakt eller uønsket stort kontaktbehov.

Fotarbeid / evne til uttak

Effektiviteten i hundens evne til å rede ut nattfot og reise vilt skal vurderes. Dommeren skal legge vekt på følgende momenter:

En effektiv harehund vil ikke rote i foten. Den vil ringe, og på den måten raskt finne utsporet. Når dommeren ikke vet når hunden startet fotarbeidet, eller ikke har registrert fotarbeid i det hele tatt, må vurderingen bli svært usikker. Da skal det gis 3 poeng. Det skal skrives i tilleggsopplysningene at det er gitt 3 poeng av denne årsak.

Når fotarbeid er konstatert og uttaket skjer langt unna, og etter forholdsvis kort tid, må en anta at hunden har et effektivt fotarbeid, selv om en ikke har kunnet følge med i hvordan den har arbeidet. Det skal da gis 4 poeng. For å oppnå 5 poeng må hunden ha reist minst to stykker vilt på en effektiv måte i løpet av prøvedagen.

Når hunden har arbeidet lenge og tar ut i nærheten av der den startet fotarbeidet, må en kunne anta at hunden har et mindre effektivt fotarbeid, selv om en ikke har sett hunden i fot. Den skal da gis maksimalt 2 poeng. I tilfeller der hunden opplagt har kommet i fot like ved dagleie og av den grunn får et raskt uttak, skal prestasjonen normalt vurderes til 3 poeng. Skjer dette flere ganger i løpet av prøvedagen, har hunden derimot sannsynliggjort at den er effektiv, og skal ha 5 poeng.

Utredning av rådyr-, hjort-, revefot vil normalt være betydelig enklere enn harefot. En effektiv hund skal raskt finne fra fot/beiteplass fram til losdyrets dagleie. På rådyr og hjort kan uttak skje på overvær. Det er viktig å være oppmerksom på at en erfaren hund kan ta an ganske gamle (”kalde”) spor, noe som kan føre til uttak relativt langt unna stedet hvor fotarbeidet startet, noe som kan ta tid, uten at det er negativt.

Målbruk i fot og tap

Hare: 5 poeng gis når hunden er taus eller gir enkelte støt i fot og tap. 4 poeng gis når hunden gir noen støt. Jevn støting over lengre tid og/eller i serier premieres med høyst 3 poeng.

Rev, hjort og rådyr: Det aksepteres mer målbruk i fot og tap på disse viltslagene enn på hare. Mange jegere ønsker målbruk i fot og tap for å kunne følge hundens arbeid og for at viltet skal bli oppmerksom på hundens tilstedeværelse. Målbruken kan øke jo nærmere uttak eller gjentak hunden

kommer. Det gis 5 poeng til hunder som er tause eller gir noen støt i fot og tap. 4 poeng gis ved noe målbruk. Jevn støting over lengre tid og/eller i serier premieres med høyst 3 poeng.

Uavhengig av losdyr:

- Målbruk i tap vurderes strengere enn målbruk i fot.
- Loslignende målbruk i fot og tap bedømmes strengt. G kan benyttes når dommer ved flere anledninger er i tvil om det er uttak/gjentak, men det viser seg ikke å være tilfellet. Hund som i fotarbeid gjør seg skyldig i loslignende målbruk kan tildeles G selv om uttak ikke har skjedd.
- Der fotarbeid ikke er konstatert skal det gis 5 poeng. Målbruk i tap kan også vurderes på grunnlag av ikke noterbare tap.
- Dommer skal være oppmerksom på muligheten for at losdyret kan ha forlatt området (dagleie eller tapet) en tid før hunden kommet på strengen. En trang hund kan da starte med en forsiktig los, som ikke må feiltolkes som løshet i fot eller tap. I slike tilfeller skal det være tydelig og radig framdrift. Observasjoner er som alltid å foretrekke.

Arbeid i los og tap

Arbeid i los

Dommeren skal bedømme hundens evne og vilje til å forfølge losdyret. Hunden skal forfølge viltet passe radig, uten å presse det for hardt. Det skal likevel være god fremdrift, med tanke på at skuddsjanser skal oppstå.

Gjentatte observasjoner av losdyr og hund er ønskelig. Hundens evne til lengre, sammenhengende lossekvens med god flyt skal premieres. Hunden skal ha prestert minst to lospoenggivende serier med full los på minst 30 minutter eller en serie på minst 50 minutter for å kunne tildeles 5 poeng.

Omjag og baksporjag skal bedømmes strengt. Ved gjentatte, sikre observasjoner skal G gis.

Arbeid i tap

Hundens tapsarbeid skal bedømmes både under noterbare og ikke noterbare tap. Hundens evne til å løse tapet raskt, gjennom: å lokalisere tapet, bli i tapet med systematisk leiting, først trangt, om nødvendig etterhvert over et større område, skal premieres.

Mål

Hundens mål og målbruk er en viktig egenskap, fordi vi får nesten all informasjon om hvordan losen forløper fra hundens målbruk.

Nyansering

Nyansering er hundens måte å fortelle hvor langt etter losdyret den er, og hvor god kontroll den har. Dommeren skal vurdere hvordan hunden varierer målets intensitet og aus, avhengig av avstand til losdyret. Tydelig nyansering er en viktig bruksegenskap, fordi jegeren (på prøve dommeren) da får informasjon om når viltet kan dukke opp.

Hunder med svært god nyansering skal gis karakteren 5. Bedømmelsen blir sikrere med flere observasjoner av losdyr og hund, noe dommer skal tilstrebe. For å kunne tildele 5 poeng kreves det at dommeren har sett losdyret i losen. Hunder som har nesten den samme målbruken enten de ligger like bak eller lengre etter losdyret skal gis maksimalt 2 poeng.

Hørbarhet og kvalitet

Målets hørbarhet er et viktig moment, som har vist relativt stor arvbarhet, og har derfor vekttall 2. Høye poeng gis hunder med mål som gjør at losen høres på lang avstand. For å oppnå 5 poeng på dette punktet skal hunden i tillegg ha et klangfullt og livlig mål (se lenger ned i dette pkt.) Et flertonig mål er å foretrekke. Ved bedømmelse av hørbarhet må de rådende forhold med hensyn til vind, snø på skogen, terreng, osv, i noen grad tas i betraktning.

Enstonig/flertonig mål

Et flertonig mål er sjeldent. Det kjennetegnes ved at det kan høres ut som at det er to hunder som jager sammen. Hunden auser ut varianter av grove og lyse toner samtidig i losen. Det er svært få hunder som er ekte flertonige. Enkelte hunder kan være flertonig under optimale vitrings- og føreforhold, men kan være enstonig under andre føreforhold. En stor del av losen må foregå med flertonig mål for å kalle hunden for flertonig. Hvis det flertonige målet kun forekommer i noen få minutter etter uttak/gjentak, for så å gå over i enstonig mål, er hunden å betrakte som enstonig.

Er dommeren i tvil om hunden har et flertonig mål, så er den sannsynligvis enstonig. Man er aldri i tvil når man hører en flertonig hund.

Et enstonig mål kjennetegnes ved at hunden jager med samme "tonefall" i målet. Hunden kan gjerne ha to lossmål i forskjellige deler av losen. Målet kan variere ut ifra avstand til losdyr, fra lyst/grant mål når hunden ligger tett på losdyret, til grovere/dypere mål når hunden ligger lenger etter. Dette har ikke noe med flertonig mål å gjøre, men er god nyansering. De aller fleste hundene er enstonige. Et mål kan være klangfullt uavhengig av om det er ens-, to- eller flertonig.

7.5 TILLEGGSPOENG

Poengene tildeles på samme måte som øvrig egenskapspoeng, men inngår ikke i fastsettelsen av hundens premiegrad. G tildelt i tilleggspoeng har imidlertid samme effekt som i de øvrige momenter. Tilleggspoeng gis på alle prøvetyper (ÅP, SP, EP). Tilleggspoeng har bare betydning for rangering i konkurranser – se kap. 7.6 og 12.

Følgende momenter bedømmes, med vekttall som angitt:

Moment	Vekt	(Maks. poeng)
7 Kondisjon/styrke	1	(5)
8 Lydighet	1	(5)

Kondisjon/Styrke

God kondisjon og styrke er viktige egenskaper i seg selv, men også for at hundens øvrige egenskaper kan komme til full utfoldelse. 5 poeng skal ikke gis uten at hunden i prøvetiden har hatt store fysiske anstrengelser, og klarer disse meget godt. Hunden skal ha jobbet effektivt i minimum 6 timer for å tildeles 5 poeng.

Lydighet

Lydighet bedømmes best i forbindelse med innkalling, men observasjoner i løpet av hele prøvedagen skal tas med ved vurderingen. De rådende forhold (vind, snø, terreng, osv.) må tas i betraktning når det skal vurderes om hunden hører innkallingssignalet. Svarer hunden på innkallingssignal er dette spesielt verdifullt. 5 poeng kan bare tildeles hund som lar seg innkalle fra los utenfor synsvidde. 1 poeng skal tildeles hund som bevisst unngår fører under koblingsforsøk når den ikke har los. Ved gjentakelser skal tildeling av G overveies.

Konkurransespoeng er premiepoeng + tilleggspoeng. Konkurransespoeng brukes ved rangering under konkurranser. Rangeringsrekkefølge avgjøres primært av premiegrad, og deretter av konkurransepoeng for hunder innen samme premiegrad. Se ellers egne rangeringsregler for NM i kap. 12.

7.6 POENGBEREGNING OG PREMIERING

Maksimum lospoeng for hver los er for støvere 120, for Beagle/Dreverer 90. Maksimum egenskapspoeng er 80. Premiepoeng er egenskapspoeng + lospoeng.

Premiekrav for støvere

(Alle tall, unntatt 120 lospoeng, er minimumskrav)

Premiegrad	Premiepoeng	Lospoeng	Egenskapspoeng
1.	175	120	55
2.	135	90	45
3.	95	60	35

Premiekrav for beagle/drever

(Alle tall, unntatt 90 lospoeng, er minimumskrav)

Premiegrad	Premiepoeng	Lospoeng	Egenskapspoeng
1.	145	90 (1), alt. 2x60 (2)	55
2.	105	60 (1)	45
3.	75	40 (1)	35

(1): For premiering på rådyr og hjort må lospoengene være oppnådd senest 180 minutter etter uttak, eller ved uttak utenfor hørehold senest 180 minutter etter at losen ble registrert.

(2): Gjelder kun for rådyr-/hjorteloser. For loser på 60 lospoeng som skal inngå i en 1. premie må lospoengene være oppnådd senest 120 minutter etter uttak/los er registrert. Hunden skal kobles mellom de to losene, og samme losdyr kan ikke bevisst anvendes i begge loser. Uansett samlet lostid for de to losene tildeles kun 90 lospoeng. Sammenslåtte loser føres som en los i jaktprøveprotokollen, og det skal oppgis i tilleggsopplysningene at det er en sammenslått los.

7.7 TILLEGG SOPPLYSNINGER

Dersom dommer ikke har noen tilleggsopplysninger, fylles ikke feltet ut. Skal det skrives noe, skal opplysningene være korte og presise. De skal utfylle og ikke gjenta den bedømmelse som allerede er gitt ved poengsettingen.

Noen ting skal imidlertid føres på:

- Eventuelle tilleggsloser og lostid på ukjent losdyr skal fremgå.
- Dersom innstilling til premiering er basert på sammenslåing av flere loser, skal dette fremgå.
- Egenskapsbedømmelse der poengsetting er satt til 3 poeng på grunn av mangelfull observasjon.
- Egenskapsbedømmelse av samarbeid/kontakt der det skal anføres årsak til at det er gitt 2 poeng eller lavere.

7.8 TILLEGGSREGISTRERINGER

Tilleggsregistreringene skal føres når alle momenter er bedømt, dvs. ved minimum 30 minutter hørt los på kjent, lovlig losdyr. Det noteres antall minutter fra fot til uttak, fra uttak til ”slutt los”, lengste sekvens hørt los, lengste tap og antall tap. For hunder med minst 60 lospoeng, oppgis tid fra uttak til de 60 lospoengene er oppnådd.

Føring av losminutter og tilleggsregistreringer for sammenslåtte loser

Punktet gjelder for 2x60 lospoeng som grunnlag for 1. premie på rådyr/hjort og fortsettende dømming etter midlertidig avbrutt los, j.fr. punkt 7.3 og 7.6.

Del-los 1: den første delen av sammenslått los

Del-los 2: den andre delen av sammenslått los

- Fot til uttak: Den korteste uttaks-tiden av de to uttakene.
- Uttak til 60 min: Antall minutter hørt los i del-los 1 pluss nødvendige antall minutter hørt los fra uttak i del-los 2.
- Uttak til slutt los: Antall minutter fra uttak til slutt i del-los 1 pluss antall minutter fra uttak til slutt/nødvendig tid i del-los 2.
- Lengste lossekvens: Lengste sekvens hørt los i sammenslått los
- Antall tap: Sum antall tap i sammenslått los, fram til nødvendig tid i del-los 2.
- DogWebArra må ”vite” hvilken los som er ”premielosen”. Denne må derfor føres opp under Los 1. Sammenslåtte loser som skal være ”premielos” må føres samlet under Los 1 som angitt i neste kulepunkt (ikke som to separate loser).
- Ved sammenslåing av 2*60 minutters los på rådyr/hjort til 1. premie, skal dette føres med 90 minutter under aktuelt losnummer og det skal angis i tilleggsopplysninger at dette er en sammenslått los.

7.9 SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR EP – BEDØMMELSE

Bedømmelsen den enkelte dag under eliteprøve skjer som på ÅP. Det er totalt oppnådde premiepoeng etter begge prøvedager som avgjør EP- premien. Premiekravene er følgende:

1. premie EP: 321 til 400 premiepoeng
2. premie EP: 261 til 320 premiepoeng
3. premie EP: 195 til 260 premiepoeng

For å tildeles EP-premie må hunden arbeide løs minst 5 timer begge prøvedager.

For å oppnå 1. premie i EP må hunden minst ha oppnådd kravene til 1. premie i ÅP en av dagene (120 + 55 = 175 premiepoeng).

Dersom hunden tildeles G eller T første dag, kan den ikke starte andre dag. Hund som tildeles T dag to beholder oppnådde resultat fra første dag. Uansett når tildeling av G skjer under en EP blir hunden ikke tildelt poeng på prøven. Således mister hunden sine premiepoeng fra første dag, dersom tildeling av G skjer andre prøvedag.

8. UTDANNINGSREGLER FOR DOMMERE

- 8.1 Utdannelsen til jaktprøvedommer består av tre elementer: teoretisk kurs, elevarbeid og aspirantarbeid.

- 8.2 Egnede kandidater anmodes av respektive harehundklubbers styre om å utdannes seg til dommere. Styrets vedtak om å fremme en kandidat skal være med alminnelig flertall. Kandidaten må ha god erfaring med jakt med drivende hund. Det må dessuten legges stor vekt på kandidatens personlige egenskaper. Viktig her er vurderingsevnen, pålitelighet og skriftlig og muntlig framstillingsevne. Kandidaten skal selv ha trent og ført hund til premie på jaktprøve.
- 8.3 Kandidaten mottar et utdanningskort som skal følge ham/henne under hele utdanningen. Kandidaten gjennomgår et teoretisk kurs ledet av en erfaren dommer kvalifisert til funksjonen som prøveleder og NKKs representant. Jaktprøve-reglene og utfylling av protokoller gjennomgås nøye. Kurset avsluttes med skriftlig eksamen.
- 8.4 NHKF utarbeider eksamensoppgaver og oppnevner eksamensvakt. Vedkommende samler inn besvarelsene og sender dem i lukket konvolutt til gjennomgåelse. Utdanningskort med påtegning fra kursleder vedlegges.
- 8.5 Eksamensbesvarelsene bedømmes av et utvalg oppnevnt av NHKFs styre. Utvalgets medlemmer må ha samme kvalifikasjoner som NKKs representant ved prøver, og de oppnevnes etter geografisk hensiktsmessig fordeling. Bedømmelsen er bestått/ikke bestått. Resultatet føres på utdanningskortet, som også underskrives av utvalgsmedlemmene.
- 8.6 Kandidaten må før elevarbeidet avlegges være medlem i en harehundklubb tilsluttet NHKF.
- 8.7 Praktiske elevarbeider kan utføres enkeltvis eller i gruppe, sammen med dommer som har minst 3 års praksis. Elevarbeidet kan avlegges under trening, vanlig jakt eller på prøver. Elevarbeid avlegges, hvis mulig, både på hare- og rådyrlos. Dommer og eventuelt NKKs representant og prøveleder påfører når og hvor elevarbeid er avlagt. Elevutdanningen administreres i sin helhet av klubber tilsluttet NHKF.
- 8.8 Aspirantarbeid kan bare avlegges på terminfestede prøver (ÅP samlet og spredt, SP eller EP samlet og spredt). Det skal avlegges over to dager, med to forskjellige hunder og for forskjellige dommere. Aspiranter skal, hvis mulig, gå med hund som tidligere er premiært på prøve. Dommerne skal ha minst tre års praksis. Det skal gå bare en aspirant pr. dommer.
- 8.9 På begge prøvedagene skal alle egenskapsmomentene være bedømt (dvs. minst 30 minutter hørt los oppnådd og losdyrets art med sikkerhet konstatert). Ett av aspirantarbeidene skal gjelde harelos, det andre rådyrlos, hvis mulig.

Aspirantarbeidet leveres i lukket konvolutt til dommeren umiddelbart etter prøvedagen. Umiddelbart etter at aspirantarbeidene er mottatt, innkalles aspiranten til eksaminasjon av NKKs representant, prøveleder og de aktuelle dommerne. Papirene sendes til NKK umiddelbart etter at aspirantarbeidet er avlagt og de berørte parter har vært samlet. Dette gjelder også ÅP, men aspiranten skal likevel møte på dommermøtet etter prøven.

Finner man å kunne innstille kandidaten til autorisasjon, fylles utdanningskortet ut med de nødvendige data. Kortet, aspirantarbeidene og to stk. passfoto sendes deretter til NKK, som avgjør om kandidaten autoriseres. NKK utsteder dommerautorisasjonskort og registrerer den nye dommeren. Hvis man ikke finner å kunne innstille kandidaten til autorisasjon, skal dette påføres kortet. Det skal også påføres om kandidaten anbefales å gå opp til ny prøve eller ikke, evt. hvor lenge kandidaten anbefales å vente.

9. REGLER FOR BRUK AV PEILEUTSTYR

- Bruk av peileutstyr er frivillig for hundeeier/-fører.
- Peileutstyr kjøpes og anvendes på hundeeiers/-førers regning og risiko.
- Lospoeng skal ikke gis på grunnlag av peileutstyrets losindikator eller på annen måte ut fra peilen.
- Dommeren skal ved peiling under prøven være spesielt nøye ved bedømmelse av momentene jaktlyst, samarbeid /kontakt og lydighet

10. REGLER FOR DM OG NM

Under Distriktsmesterskap (DM) og Norgesmesterskap (NM) for raser tilsluttet NHKF, dømmes hundene etter NKKs jaktprøvere regler for disse raser, men arrangør kan evt. innføre begrensning i prøvetid innenfor tidsrammen 5 til 8 timer. Dommere som skal dømme på DM/NM bør ha minst 3 års dommererfaring. Under DM og NM kan det ikke opptas elev eller aspirant.

10.1 DISTRIKTSMESTERSKAP (DM)

Et DM er en forhåndsbestemt to-dagers lukket konkurranse for støvere om å få delta i NM.

DM arrangeres av harehundklubbene, eventuelt i samarbeid med en forening tilsluttet NJFF. Arrangementet går på omgang innen de inndelte distrikter. Klubber som skal arrangere DM må søke om avholdelse av prøven på vanlig måte. Prøvene må være avsluttet senest 10. november. Landet deles i fem distrikter. Så sant det finnes flere enn fire hunder påmeldt skal DM arrangeres.

Kun norskeide hunder kan starte. Ingen hund kan starte i flere enn ett distrikt samme år. Hunden tilhører den harehundklubb og det distrikt der underskriftsberettiget eier har sitt hovedmedlemskap.

Ved tilstrekkelig antall påmeldinger plikter det enkelte distrikt å ta med 25 hunder. Arrangør fastsetter øvre grense for antall deltakende hunder ved søknad om prøven. Øvre grense for antall deltakende hunder skal være gjort kjent gjennom opplysning på terminlisten.

Øvre aldersgrense for deltakelse er 9 år, regnet fram til prøvens første dag.

Distriktsinndelingen er som følger:

1. Trøndelag HK, N-Trøndelag HK, Namdalen HK og Nord Norge.
2. Østerdalen HK, Hedmark HK og Romerike HK.
3. Vestlandets HK, Sørlandets HK, Aust Agder HK og Telemark HK.
4. Vest-Oppland HK, Gudbrandsdal HK, Buskerud HK og Hadeland HK.
5. Østfold HK, Norsk HK og Vestfold HK.

Fra hvert DM går fire hunder videre til NM. Umiddelbart etter DM skal arrangøren sende fullstendig premieliste til NHFK. De hunder som er kvalifiserte til NM er å betrakte som påmeldt, med de rettigheter og forpliktelser dette innebærer.

Prøvekomiteen foretar uttaket til DM.

Ved uttak skal hundene rangeres slik, i prioritert rekkefølge:

1. NJCH.
Hvis flere enn 25 hunder er påmeldt rangeres eldre foran yngre.
2. Hunder som mangler 1. premie i ÅP på barmark for NJCH/hunder med 2 x 1. premie ÅP i Norge på hare. Rangering som ved vanlig EP, d.v.s. yngre rangeres foran eldre.
3. Hunder med 1 x 1. premie ÅP i Norge på hare. Yngre rangeres foran eldre.

Ved fortsatt overtegning etter punktene 1, 2 og 3, foretas loddtrekning.

10.2 NORGESMESTERSKAP (NM)

NM for støvere er en to-dagers konkurranse for hunder kvalifiserte gjennom DM. Konkurransen er en lukket EP med losdyr hare. NM arrangeres av NHKF, som også bestemmer tid og sted for arrangementet. NM arrangeres tidligst en uke etter siste DM.

NM for Beagle/Drever er en lukket "to-dagers" SP med alle typer godkjente losdyr. Hunden må starte begge dager for å bli rangert.

Påmelding skjer sentralt til NHKF v/teknisk arrangør (harehundklubb). Det kan starte 20 hunder, som tas ut etter følgende kriterier:

1. NJCH. Hvis flere enn 20 påmeldte NJCH, rangeres hunder under ni år på prøvens første dag først, innen denne gruppen eldre rangeres foran yngre.
2. Hunder med 2 x 1. premie i Norge. Yngre rangeres foran eldre.
3. Hunder med 1 x 1. premie i Norge. Yngre rangeres foran eldre.
4. NJCH eldre enn 9 år. Yngre rangeres foran eldre.

Ved fortsatt overtegning etter punktene 1, 2, 3 og 4, foretas loddtrekning.

Rangering

Rangering av hundene under DM og NM skjer etter følgende system:

Støvere

Rangeringsrekkefølge avgjøres primært av premiegrad, og deretter av konkurransepoeng for hunder innen samme premiegrad. Ved poenglikhet rangeres det etter følgende prioritering:

1. Lengste lospoengsekvens
2. Høyeste poengsum for premiepoeng
3. Høyeste poengsum i egenskap Arbeid i los og tap
4. Høyeste poengsum i egenskap Jaktlyst

Står fortsatt flere hunder likt, får disse hundene samme plassering.

Beagle/Drever

De to beste premielosene som oppnås hver prøvedag teller. Der 1. premie på rådyr/hjort oppnås på grunnlag av 2x60 lospeong, regnes dette som en 1. premie. Nedenstående poengtabell legges til grunn for de tellende losene.

Losdyr	1. premie	2. premie	3. premie
Hare	24	12	6
Rev	18	9	4
Rådyr og hjort	16	8	4

Rangering skjer etter sum poeng oppnådd etter tabellen, pluss antall tildelte egenskapspoeng, inkl. momentene i pkt. 7.5, over de to prøvedagene. Ved poenglikhet rangeres yngre hund foran eldre hund. Står fortsatt flere hunder likt, får disse hundene samme plassering. Når premiegraden blir nedsatt på grunn av for lite egenskapspoeng, blir tabellen brukt for den nedsatt premiegraden.

Felles for rangering, alle raser

Hunder som tildeles G eller T rangeres ikke.

11 INTERNASJONAL JAKTPRØVE - CACIT

Internasjonal prøve for drivende hunder arrangeres i overensstemmelse med de gjeldende FCI-regler og det regelverk som gjelder for eliteprøver (EP) for støvere eller småhundprøver (SP) for beagle og drever.

Det gjelder spesielle regler og tilpasninger som følger:

Søknad om CACIT-prøve

Søknad om internasjonal (CACIT-) prøve skal være mottatt NKK som andre prøver, senest 31. oktober året før neste prøvesesong starter.

Rett til deltakelse

Hund får ikke delta om:

- a) den tilhører prøveleder/NKK rep. eller dommere
- b) den har vært i eie, ført på prøve eller vært personlig trenet av prøveleder/NKK rep eller dommer under de seneste seks -6- månedene.
- c) den har vært eid av prøveleder/NKK rep. eller noen i dommers husstand.

Ved overtegning

Antallet startende hunder får begrenses, noe som skal opplyses i annonseringen av prøven. Ved evt. overtegning skal jaktprøvereglenes pkt.4.2, *Overtegning*, benyttes etter påmeldingsfristens utgang.

Regler for utdeling av CACIT

CACIT utdeles til prøvens beste hund med minst 1. pr. og som har oppnådd minst 90 % av maksimale premiepoeng. Reserve-CACIT utdeles til prøvens nest beste hund med minst 1. pr. og som har oppnådd minst 90 % av maksimale premiepoeng.

Om to hunder tildeles lik poengsum gjelder rangeringsreglene som under DM/NM.

Minimumskrav for støver er 90 % av 400 premiepoeng = 360 premiepoeng

Minimumskrav for beagle/drever er 90 % av 170 premiepoeng = 153 premiepoeng

Om FCIs regler ikke foreskriver annet, så skal minimum 10 hunder være påmeldt for at CACIT skal kunne utdeles.

STIKKORDREGISTER

A	Jaktprøvenes formål;4	K
Arrangør;15; 27 Arrangøren;4; 5; 6; 14; 17 aspiranter ;11; 18 Avlysning;5 Avlysning av prøven;5	klage;7 Klager;7; 12; 15 klovdyrjag;18; 20 kobling;13; 20 Kondisjon;23 konkurranse;15; 27 Konkurransespoeng ;23 kontakt;5; 16; 17; 20; 21; 24; 26 Kontakt;19 kontaktmann;15; 16	
B	L	
barmark;27 Bedømmelse ;16 brutto lostid;19	landskamp;14 los i berg;18 los ut av hørehold;18 Losdyr;17 lospoeng;18; 19; 20; 23; 24 lydighet;26 løpske tisper;6	
D	M	
DELTAKELSE;5 Deltakerbegrensning;6; 13 Distriktsmesterskap;26; 27 DM OG NM;26 Dommerplikter;7 Doping;6	mål;22; 23	
E	N	
egenskapspoeng;18; 23; 28 Elever ;18 eliteprøve;13; 25 Eliteprøve (EP);15 enstonig mål;22; 23	NKKs representant;4; 5; 6; 7; 11; 12; 13; 14; 15; 18; 25; 26 NM;26 Norgesmesterskap;27 Nyansering;22	
F	O	
fare for hundens liv;14; 19 flertonig;22; 23 flertonig mål;22; 23 forulykket losdyr;19 Fotarbeid;19; 21	Omprøve;16 overtegning;27; 28	
G	P	
G;13; 14; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 25; 28	PEILEUTSTYR;26 Premiekrav;23; 24 premiepoeng;15; 23; 25; 28 prøvekomité;17 prøveleder;4; 11; 13; 14; 15; 17; 25; 26 prøvens leder;4; 6; 11 Prøveterreng;17 prøvetid;16; 17; 26 prøvetiden;17; 23	
H	R	
habilitet;14 Hundefører;4; 14; 18 hørt los;18; 19; 20; 24; 25; 26	rangering;15; 18; 23; 28 rapportering;19 RR;11; 12; 13; 16	
I		
ID-merking;7 inhabilitet;14 Innstilling av prøven;14		
J		
jaktchampion;13 Jaktlyst;19; 20; 28		

Norsk Kennel Klubbs regler for drivende hunder tilsluttet Norske harehundklubbers forbund
IKKE gyldige før sesongen 2014/2015

S	Tilleggspong;23 Tilleggsregistreringer;24 trekke;19	
samarbeid;20; 24; 26; 27 samjag;14; 19 sammenslåtte loser;19; 24 Settedommer;14 småhundprøve;13 Småhundprøve (SP);15 sporsyn;18		U
	uteblivelse;13 Utestengelse av hund;6	
T		V
T;13; 14; 19; 25; 28 tap;6; 18; 19; 20; 21; 22; 24; 25; 28 Tidsperiode for avholdelse av prøver;17 tilleggslos;18 tilleggsopplysninger;18; 20; 21; 24; 25	vaksinasjonsattest;13	
	åpen prøve;13 Åpen prøve (ÅP);15	Å